

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2022-432

12.5.2022

Eika Forsikring AS

Næringsliv

Tap av verktøy fra lager/byggeplass – sannsynliggjort plutselig tap?

Daglig leder meldte om tyveri av flere verktøy til selskapet 5.11.21 med oppgitt skadedato 13.10.21. Selskapet innhentet en rapport og avslo deretter å dekke tapet 7.1.22 under henvisning til at det ikke var sannsynliggjort innbrudd. Selskapet viste også til at forsikringen ikke dekket tyveri fra andre steder enn låst bygning, og at underslag/tyveri kun var dekket under kriminalitetsforsikringen dersom ansatte beviselig hadde gjort seg skyldig i dette. Daglig leder kontaktet selskapet på nytt og viste til at han hadde opplyst til politiet at han mistenkte at tidligere ansatte kunne være grunnen til at verktøyene var borte. Selskapet opprettholdt avslaget 28.1.22. Nemnda kom til at tapet ikke var dekningsmessig da sikrede ikke hadde sannsynliggjort at tapet av verktøyet skjedde plutselig. Nemnda bemerket likevel at vilkårenes unntak for "Tyveri fra andre steder enn låst bygning" er en skjult handlingsklausul om låsing av bygninger, som selskapet ikke kan påberope.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 744 441

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for tap av verktøy fra lager/byggeplass.

Sikredes forsikring har bl.a. følgende vilkår:

2. HVOR FORSIKRINGEN GJELDER

2.1 PÅ FORSIKRINGSSTEDET

Forsikringen gjelder på det sted som er nevnt i forsikringsbeviset (forsikringsstedet).

2.2 UTENFOR FORSIKRINGSSTEDET

For ting som midlertidig befinner seg på annet sted, gjelder forsikringen i Norden for:

- Ting som anvendes i entreprenør- installasjons-, monterings- eller håndverkervirksomhet.
- Ting på bygge- eller anleggsplass.
- Ting under transport i egen eller lånt bil eller tilhenger.

(...)

3. HVA SOM ER FORSIKRET

Det framgår av forsikringsbeviset hva som er forsikret.

3.1 EIENDELER

Som eiendeler anses håndverkens eget eller leiet/ lånt verktøy og utstyr, men også maskiner og inventar, med faste og løse installasjoner, som er montert for eller er et ledd i produksjons- eller næringsvirksomhet, eller i drift av offentlige eller private virksomheter. Leiet/lånt utstyr er bare omfattet når det foreligger skriftlig avtale om forsikring. (...)

(...)

4. HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

4.1 FELLESREGLER

Med skade forstås også tap av ting og utgifter nevnt i pkt. 3.

(...)

4.2 HVILKE SKADER ERSTATTES

Selskapet svarer for

- Plutselig og uforutsett skade som rammer ting som er ferdig testet og driftsklare

4.3 HVILKE SKADER ERSTATTES IKKE

Selskapet svarer ikke for:

(...)

4.3.11 Tyveri fra andre steder enn låst bygning, låst container, låst bil, låst skaphenger eller låst rom i bygning. (...)

(...)

Sikrede er ifølge det opplyste en bedrift hvis virksomhet består i oppføring av bygninger. Sikrede har tegnet håndverkeravtale i Eika (heretter omtalt som selskapet). Avtalen inneholder flere deknninger.

Sikredes daglige leder tok kontakt med selskapet 5.11.21 og meldte om tyveri av flere verktøy. Daglig leder opplyste samtidig om at "det mistenkes om tidligere ansatte er involvert i at det forsvinner verktøy i fra (sikrede)". Skademeldingsskjema ble levert samme dag, hvor skadedato var oppgitt til 13.10.21.

Selskapet innhentet en takst fra firma B., som avga rapport 14.12.21. I rapporten er følgende hendelsesforløp beskrevet:

Tyveri/underslag foretatt av ansatte ved flere anledninger over tid.

Noe er stjålet fra lager og noe fra arbeidsbrakke på byggeprosjekter. Dette har pågått i løpet av siste halvår.

Det er ingen spor etter innbrudd/brytemerker.

Verdien av det aktuelle verktøyet ble i rapporten beregnet til kr 744 441.

Selskapet avsto 7.1.22 å dekke tapet og henviste til at det ikke var sannsynliggjort innbrudd, at forsikringen ikke erstattet tyveri fra andre steder enn låst bygning, og at underslag/tyveri kun var dekket under kriminalitetsforsikringen dersom ansatte beviselig hadde gjort seg skyldig i dette.

Daglig leder kontaktet selskapet på e-post og ga uttrykk for at han ikke hadde noen formening om når det var begått tyveri, bare at det hadde skjedd. Han husket heller ikke når han oppdaget tyveriet, men viste til at dato var opplyst til politiet. Daglig leder oppga videre at han aldri hadde påstått at det var ansatte som hadde stjålet verktøyene, men at han hadde opplyst til politiet at han mistenkte at tidligere ansatte kunne være grunnen til at verktøyene var borte. Daglig leder oppga også til politiet at det var flere ansatte som hadde jobbet for sikrede som hadde startet egen virksomhet rett etter at de sluttet i 2021.

Selskapet ba 20.1.21 om flere opplysninger for å kunne foreta en ny vurdering. Daglig leder svarte 21.1.22 blant annet at han var usikker på hvor mye verktøy som ble stjålet fra henholdsvis byggeplass og lager, og at han ikke hadde noen formening om hvor mange tyverier det dreide seg om. Det fremkom videre at tyveriene ble avdekket ved at daglig leder foretok varetelling etter å ha

blitt varslet av ansatte om at flere verktøy hadde blitt stjålet fra byggeplass. Daglig leder fremla et utdrag av meldinger fra en ansatt, hvor følgende fremkom:

Hei!

Har du tatt med Roterende Hilti laser når du hentet ditt utstyr ?

Hei henta skru maskin å mikro

Ok

Hvor la du igjen avstandslaseren jeg ga deg ?

Ligger i brakka atme verktøyet eller ned i blå kontainer

Den er ikke på bygget

Da veit æ ikke

Jeg har anmeldt tyveri i fra bygget, regner med alle blir tatt inn til avhør.

Går fint det [tommel opp] vet det e masse som e blitt stjelt derifra så

Hva vet er stjålet?

*Du

Så no i sommer da va jo brakka stapp full av verktøy. Når æ slutta va det jo nesten tomt inni der, så tydligvis mangler det en del verktøy

Selskapet opprettholdt avslaget 28.1.22 og viste igjen til at det ikke var sannsynliggjort innbrudd, og at det heller ikke var bevist at ansatte hadde begått underslag. Videre viste selskapet til at tap av verktøy ikke hadde skjedd plutselig, men over tid, og at kriminalitetsforsikringen ikke dekket tap hvor det eneste beviset for tapet bygget på vareopptelling.

Sikrede klaget saken inn for Finansklagenemnda 4.2.22.

Sikrede krever erstatning for tap av verktøy og anfører at selskapet ikke har tatt firmaets opplysninger til følge og fattet en beslutning på feil grunnlag. Sikrede viser til at opplysningene fra takstmannen om at verktøy er blitt stjålet over tid, er feil sitert fra samtalen daglig leder hadde med takstmannen. Daglig leder har ellers oppgitt til selskapet at han ikke husket tyveridatoen, men at den var opplyst i anmeldelsen til politiet. Daglig leder har bedt om at selskapet følger opp og etterforsker saken sammen med politiet, uten at dette er blitt gjort. Daglig leder kan ikke forstå at låser eller dører må være brutt opp for at selskapet skal erkjenne ansvar for det sikrede er utsatt for. Det er mulig å dirke opp låser og å låse seg inn med universalnøkkel. Sikrede har handlet i god tro og mente låsene som var montert var sikre, men har i ettertid blitt kjent med at brakkene har hatt universallås. Det er feil å laste sikrede for at politiet ikke har brukt ressurser til å oppklare saken.

Sikrede anfører man ikke kan stille strenge krav til spesifisering av tidsperiode, samt at faktum i saken sannsynliggjør at verktøy er borttatt fra sikrede. Sikrede mener tidligere praksis på tyveritilfeller hos privatpersoner ikke er direkte overførbar til denne saken. Tidsperioden er tidfestet til sommeren (juni/juli 2021) til starten av oktober 2021. Tidsperioden er vesentlig kortere enn i den praksis som er lagt til grunn for vurderingen av spørsmålet. Tapet er dokumentert ved innhentet takstrapport.

Selskapet avviser ansvar og anfører at det er kravstiller som har bevisbyrden for kravet som blir fremsatt. Sikrede har verken sannsynliggjort innbrudd på skadested eller underslag fra ansatte. Etter vilkårene er tyveri fra andre steder enn låst bygning m.m. unntatt fra dekning. Prosjektforsikringen dekker ikke skade ved underslag, og kriminalitetsforsikringen dekker kun underslag og tyveri når ansatte beviselig har gjort seg skyldig i dette.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for tyveri av verktøy.

Sikrede krever dekning for tap av verktøy. Sikredes forsikring omfatter flere deknings. Nemnda forstår saken slik at det er dekningen for eiendeler i vilkårspkt. 3.1 som er relevant for kravet som er reist. Dekningen gjelder når verktøy oppbevares på forsikringsstedet og når det midlertidig befinner seg på bygge- eller anleggsplassen, jf. pkt. 2.1 og 2.2. Tap av ting omfattes videre av skadebegrepet, jf. pkt. 4.1.

"Tyveri fra andre steder enn låst bygning" er unntatt fra dekning under eiendelsforsikringen ifølge pkt. 4.3.11. Dette må imidlertid anses som en skjult handlingsklausul om låsing av bygninger m.m., som selskapet ikke kan påberope, jf. FinKN 2018-41 og tidligere FSN 4738 og FSN 3861.

Slik vilkårene for eiendelsdekningen er utformet, er det ikke nødvendig å skille mellom tyveri og underslag ved vurderingen av dekningsspørsmålet.

En forutsetning for dekning under eiendelsforsikringen er imidlertid at det dokumenteres et forsikringstilfelle – dvs. en skade eller et tap som er omfattet av forsikringen. Dette betyr at sikrede må bevise at det aktuelle verktøyet faktisk er blitt borttatt fra bedriftens lager eller byggeplass.

Spørsmålet blir da om sikrede har sannsynliggjort tap av verktøy til en samlet verdi av kr 744 441, jf. tapslisten inntatt i takstrappen.

Forsikringen omfatter "plutselig" skade/tap, som her anføres å ha skjedd gjennom et tyveri. Dette betyr at sikrede må bevise at tapet skjedde plutselig, som etter nemndspraksis forutsetter en tidsperiode på maksimum en dag. I praksis betyr dette at sikrede må kunne vise til hvor verktøyet befant seg før det forsvant og en sannsynlig årsak til at verktøyet forsvant.

Slik saken er opplyst, fremstår omstendighetene rundt tapet av verktøyet som uklare. Det er uklart for nemnda både hvor de enkelte verktøydelen befant seg da de ble borte (det vil si om borttagelsen skjedde fra lager eller byggeplass), hvem som eventuelt har tatt dem og når dette skal ha skjedd. Sikrede har fremlagt et utdrag av udaterte meldinger som er sendt mellom daglig leder og ikke navngitt, tidligere ansatt, hvor det fremkommer at sistnevnte har registrert at det har forsvunnet verktøy. Nemnda kan imidlertid ikke se at det som fremkommer er tilstrekkelig til å bevise et "plutselig" tap av verktøyet. Øvrige varsler fra ansatte om tyveri er ikke dokumentert. Det er heller ikke lagt frem bekreftelse på anmeldt forhold som tilsier at det ble oppgitt én (eller flere) konkret(e) gjerningsdato(er) til politiet. Videre er det ikke fremkommet dokumentasjon som tilsier at sikrede på annen måte har søkt å tidfeste borttagelsen av verktøyet overfor forsikringsselskapet. En eventuell opplysning til politiet om når tapet (borttagelsen) ble oppdaget, betyr ikke at tapet anses som oppstått på dette tidspunktet.

Ut fra dette kan nemnda ikke se at plutselig tap av verktøyet er tilstrekkelig bevist.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Johannes Straume (næringsrepresentant).